

programu poskytla jiné osobě, která by jej mohla opět provozovat.

Rozhodnutí soudu bylo okamžitě účinné a LimeWire již 26. října 2010 ukončila podporu svých programů, což ve většině případů znamenalo, že tyto programy přestaly fungovat. Vzhledem k povaze rozhodnutí (schválení dohody soudem) není možné, aby se některá ze stran proti němu odvolala. LimeWire však může podat opravný prostředek na konci celého řízení – po vydání rozhodnutí o náhradě škody, které se očekává v příštím roce.

Závěrem lze poukázat širší dopady tohoto rozhodnutí: Dlouhodobě se totiž vede diskuze o tom, zda se za internetové piráctví mají stíhat zejména jednotlivci (uživatelé) nebo společnosti, které vědomě piráctví umožňují svými službami, příp. je dokonce jako LimeWire podporují. Rozhodnutí tuto obecnou otázku samozřejmě nepředkládá ani neřeší, ale je dalším kouskem skládky, která dokazuje, že obrana směřující proti společnostem typu LimeWire možná je, a lze se jí dovolávat i před americkými soudy. O jejich vztahu k ochraně autorských práv se letos začalo diskutovat poté, co soud v Kalifornii rozhodl, že společnost RapidShare neodpovídá za ilegální obsah, který uživatelé uploadují na jimi poskytované hromadné datové úložiště.

Optimistický náhled na toto rozhodnutí ruší skutečnost, že zákaz programu LimeWire přišel po mnoha letech jeho existence, a to v okamžiku, kdy tato technologie bývá některými internetovými piráty označována již za překonanou.

PADAWAN SL v. Sociedad General de Autores y Editores (SGAE)

Matěj Myška

Soud	Soudní dvůr Evropské unie
Sp. zn.	C-467/08
Datum	21. 10. 2010
Dostupnost	online curia.europe.eu

Právní věta: *Uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu, zejména na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež nebyly poskytnuty soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování rozmnoženin k soukromému užití, není v souladu se směrnicí 2001/29.*

V tomto rozhodnutí se Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soud“) zabýval institutem „spravedlivé odměny“, která podle čl. 5 odst. 2 písm b) informační směrnice,¹ náleží autorům za dovozené rozmnožování jejich děl pro soukromou potřebu² a tedy jejich

výlučného práva na rozmnožování zakotveném v čl. 2 téže směrnice. Tato „spravedlivá odměna“ je nejčastěji realizována formou dodatkových autorských odměn (ang. „copyright levies“), kterou mají povinnost platit výrobci, dovozci, příjemci, popř. dopravci nebo zasílatelé rozmnožovacích přístrojů a médií. Výše uvedené povinné osoby musí platit odměny příslušným kolektivním správcům bez ohledu, zda tyto přístroje či média budou skutečně použity k pořízení rozmnoženiny pro soukromou potřebu fyzickou osobou či nikoliv. Výběr těchto odměn a jejich rozúčtování konkrétním autorům pak zajišťují příslušní kolektivní správci.³

Právě platba „poplatku za soukromé rozmnožování“ ve výši 16 759, 25 EUR se stala předmětem sporu mezi španělským kolektivním správcem Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) a společností PADAWAN SL. Žalovaná společnost PADAWAN SL, uvádějící na španělský trh v letech 2002 až 2004 digitální média (CD-RW, DVD-R aj.), odmítla tento poplatek uhradit s tím, že média nebyla určena pro pořizování rozmnoženin pro soukromou potřebu. Poplatek stanovený paušálně bez rozdílu a bez ohledu na funkci, k níž jsou média určena, je tak, dle názoru žalované, v rozporu s informační směrnicí jelikož není spravedlivý.

O výklad relevantních článků informační směrnice požádal odvolací soud, Audiencia Provincial de Barcelona, v předběžné otázce ze dne 31. října 2008.⁴ Položené otázky se v podstatě zaměřily na to, jak musí být koncipován systém pro výběr „poplatku za soukromé rozmnožování“, aby zajistil požadovanou „přiměřenou rovnováhu“ (ang. „fair balance“) zájmů všech zainteresovaných stran a dále zda je uvalení poplatku na všechna média bez ohledu na účel jejich použití v souladu s konceptem „spravedlivé odměny“ (ang. „fair compensation“).

V rozsudku ze dne 21. října 2010, který se ztotožnil se Stanoviskem generální advokátky Verici Trstenjak,⁵ Soud nejdříve konstatoval, že pojem „spravedlivá odměna“ je „autonomním pojmem práva Unie a jako takový musí být na jejím území vykládán jednotně“ (37), jelikož neobsahuje žádný odkaz na vnitrostátní právní řády. Naopak její výše a způsob výběru jsou ponechány plně v diskreci jednotlivých členských států.

Soud dále judikoval, že spravedlivá odměna musí být chápána jako „protiplnění za újmu“ (40) způsobenou užitím díla bez svolení autora. Explicitně stanovil, že právě rozmnožování pro soukromou potřebu je úkon způsobilý takovouto újmu způsobit (44), přičemž k její

3 V českém právu je tento systém zakotven v § 25 autorského zákona, konkrétní výše je pak stanovena vyhláškou č. 488/2006 Sb. Ministerstva kultury ze dne 16. října 2006, kterou se stanoví typy přístrojů k hotovování rozmnoženin, typy nenahrávaných nosičů záznamů a výše paušálních odměn.

4 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Audiencia Provincial de Barcelona (Španělsko) dne 31. října 2008 - Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) v. Padawan, S.L., další účastnice: Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA). Úř. věst. C 19, 24.01.2009, s.12.

5 Stanovisko generální advokátky Verici Trstenjak ze dne 11. května 2010. [online] [cit.2011-01-20]. Dostupné z: <http://curia.europa.eu/juris/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-467/08>. [cit.2011-01-2011].

1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).

2 V oficiálním překladu informační je použit výraz „soukromé užití“, český autorský zákon pak používá výraz „osobní potřeba“, v této anotaci je v souladu s rozsudkem používán výraz „soukromá potřeba“.

velikosti je nutno přihlížet při stanovení výše odměny. Osobou, která tuto újmu způsobila, je pak, dle názoru Soudu, osoba pořidivší rozmnoženinu a tato osoba je také v zásadě povinna tuto újmu nahradit. Obtížnou realizovatelnost vybírání, z individuálního hlediska prakticky minimální náhrady za zanedbatelné újmy, lze řešit zavedením systému pro vybírání náhradních odměn a stanovením poplatků „k tíži osob, které disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování nebo fakticky dávají toto vybavení k dispozici soukromým osobám nebo jim poskytují rozmnožovací služby.“ (46). To ovšem pouze za předpokladu, že tyto přístroje a média budou poskytnuty fyzickým osobám k rozmnožování pro soukromou potřebu. U fyzických osob se má totiž za to, že tyto využívají poskytnutá média a přístroje v plné míře a tedy i pořizují rozmnoženiny pro soukromou potřebu – nevytváří zde potřeba jakkoliv prokazovat způsobenou újmu, jelikož tato se předpokládá (55). Situace, kdy jsou prodejci médií a rozmnožovacích přístrojů schopni přenést poplatky v konečném důsledku na uživatele, je tedy plně v souladu s „přiměřenou rovnováhou“ (52). Musí tedy existovat určitá spojitost mezi tímto poplatkem za soukromé rozmnožování a určením rozmnožovacích přístrojů a médií. Pokud nebyly média a rozmnožovací přístroje „poskytnuty soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování rozmnoženin k soukromému užití, pak není uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu, není v souladu se směrnicí 2001/29.“ (59)

Uvalení „slepého“ poplatku je tedy dle výše uvedeného v rozporu se informační směrnicí. Rozsudek ovšem nepřímo potvrdil dovolenost pořizování digitální rozmnoženiny pro soukromou potřebu a to na jakékoli médium.

Rozsudek Soudu byl, poměrně překvapivě, přijat pozitivně oběma zájmovými skupinami. Výrobci médií a rozmnožovacích zařízení jsou potěšeni neaplikovatelností poplatků na média a přístroje, které jsou využívány k jiným účelům než k rozmnožování pro soukromou potřebu.⁶ Kolektivní správci pak vyzdvihují potvrzením legitimacy a funkčnosti systému náhradních odměn. Spokojeni jsou též s explicitním konstatováním, že na rozmnožování pro soukromou potřebu je nutno nahlížet jako na akt, který způsobuje autorovi újmu *per se*.⁷ Je tedy patrné, že rozhodnutí bude mít dopad na současnou koncepci vybírání náhradních autorských odměn, která se v jeho světle jeví jako dále neudržitelná. Zároveň s sebou přináší poměrně dost dalších zásadních otázek, například zda jsou společnosti, které tyto odměny již zaplatily na základě vnitrostátních předpisů, oprávněny je požadovat zpět a pokud ano, tak konkrétně od koho.

6 Vizte např. tiskové prohlášení sdružení EURIMAG, které zastupuje zájmy výrobců spotřební elektroniky. [online] [cit.2011-01-20]. Dostupné z: <http://eurimag.eu/index.php?id=33&cid=59&cfid=15&task=download&option=com_flexicontent&Itemid=12>.

7 Názory druhé strany jsou pak demonstrovány např. v tiskovém prohlášení Evropského sdružení autorských organizací GESAC [online] [cit.2011-01-20]. Dostupné z: <http://www.cisac.org/CisacPortal/cisacDownloadFile.do?doId=20109>.

Vybraná ustanovení:

Pojem „spravedlivá odměna“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti je autonomním pojmem práva Unie, který musí být vykládán jednotně ve všech členských státech, které zavedly výjimku pro soukromé rozmnožování, bez ohledu na možnost přiznanou členským státům určit, v mezích stanovených právem Unie, zejména uvedenou směrnicí, formu, podmínky financování a výběru, jakož i výši této spravedlivé odměny.

Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že „přiměřená rovnováha“, kterou je třeba nalézt mezi dotyčnými osobami, předpokládá, že výše spravedlivé odměny bude nutně vypočtena na základě kritéria újmy způsobené autorům chráněných děl v důsledku zavedení výjimky pro soukromé rozmnožování. Úprava, podle které osobami, jež mají povinnost financovat spravedlivou odměnu, jsou osoby, které disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky poskytují toto vybavení nebo rozmnožovací služby soukromým uživatelům, je v souladu s požadavky „přiměřené rovnováhy“, pokud tyto osoby mají možnost přenést skutečnou zátěž spojenou s tímto financováním na soukromé uživatele.

Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že musí existovat spojitost mezi uplatněním poplatku určeného k financování spravedlivé odměny na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování a jejich předpokládaným používáním pro účely soukromého rozmnožování. V důsledku toho uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu, zejména na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež nebyly poskytnuty soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování rozmnoženin k soukromému užití, není v souladu se směrnicí 2001/29.

Užívání doménového jména steuerberater-suedniedersachsen.de přípustné

Josef Kotásek

Soud	Spolkový soudní dvůr
Sp. zn.	StbSt /R/ 2/10
Datum	1. 9. 2010
Dostupnost	bundesgerichtshof.de

Internetová doména „steuerberater-suedniedersachsen.de“ kombinující druhové a regionální údaje není zakázanou reklamou ve smyslu § 57 odst. 1 a § 57a zákon o daňových poradcích.

Pátý senát německého BGH se v čerstvém rozhodnutí ze září tohoto roku zabýval souladem doménového jména *steuerberater-suedniedersachsen.de* s předpisy o reklamě na daňové poradenství, resp. se stavovskými předpisy